

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

**ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ
В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інноваційні підходи до організації трудового навчання в ПШ
Викладач	доцент Бай Ігор Богданович, професор Хімчук Ліліана Іванівна
Контактний телефон викладача	+380674160563, +380990019475
E-mail викладача	igor.bai@pnu.edu.ua liliana.khimchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС_90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00

2. Анотація до навчальної дисципліни
Предметом вивчення навчальної дисципліни "Інноваційні підходи до організації трудового навчання в ПШ" є процес підготовки майбутніх фахівців до формування їх особистісних і суспільно важливих світоглядних якостей, сприяння індивідуальному визначенню молодших школярів у сучасному світі, а також стимулювання процесів професійного розвитку на шляху до технологічної самореалізації та самовдосконалення особистості. Навчальна дисципліна науково обґрунтовує сучасні технології навчання молодших школярів на основі досягнень передового досвіду учителів початкової школи, провідних фахівців в галузі початкової освіти.
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
Інноваційні підходи до організації трудового навчання в ПШ – складова блоку вибіркових дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи за спеціальністю 013 «Початкова освіта». Її вивчення передбачає ґрунтовну технологічну та методичну підготовку студентів, зокрема, опанування ними загальними й спеціальними компетентностями, необхідними для розв'язання технічних і технологічних задач, науково-дослідницьких завдань в освітньому середовищі Нової української школи відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти та з урахуванням регіональних особливостей її функціонування, здатність до інноваційної діяльності, партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу та особистісно-професійного саморозвитку. Студенти отримують навички, необхідні для забезпечення освітнього процесу з технологічної освітньої галузі в початковій школі.
4. Програмні компетентності та результати навчання
Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері початкової освіти. Загальні компетентності (ЗК). ЗК-1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-4. Здатність працювати автономно. Спеціальні(фахові)компетентності. СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи: мовно-літературної, математичної, природничої, соціальної, громадянської, історичної, технологічної та мистецької. СК-6. Здатність проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах. СК-7. Здатність здійснювати методичний супровід організації особистісно-орієнтованої, інтегрованої, дослідницької діяльності, використовувати в освітньому процесі традиційні та інноваційні методи і технології навчання. СК-8. Здатність створювати соціально-сприятливі умови, щодо функціонування інклюзивного освітнього середовища, формування спільноти учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною, до організації інклюзивного навчання здобувачів початкової освіти. СК-9. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору

оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.

Програмні результати навчання.

ПРН-03. Вміти інтегрувати і застосовувати інноваційні технології у навчанні освітніх галузей початкової школи з урахуванням вимог до освітнього процесу й педагогічної діяльності та індивідуальних потреб здобувачів освіти.

ПРН-04. Організувати співпрацю з усіма учасниками освітнього процесу на основі принципів партнерської взаємодії, надавати консультативну підтримку, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПРН-05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, формувати в здобувачів початкової освіти здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.

ПРН-06. Організувати та проводити дослідно-експериментальні дослідження у сфері початкової освіти з дотриманням академічної доброчесності, здійснювати педагогічну експертизу.

ПРН-07. Здійснювати аналіз, синтез, пошук й обробку наукової інформації з різних джерел і застосовувати її для вирішення конкретних дослідницьких завдань, а також використовувати інформаційні та комунікаційні технології для проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН-8. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи, організувати співпрацю фахівців у інклюзивному класі.

ПРН-9. Проводити моніторинг та узагальнювати результати власної педагогічної діяльності, визначати відповідність набутих професійних компетентностей чинним вимогам, виявляти творчу ініціативу для підвищення свого фахового рівня, самопрезентувати власний професійний імідж.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття /практичні/ лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	013 – Початкова освіта	II	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	Практичні/с емінарські заняття	сам. роб.
Тема 1. Інноваційні процеси у сучасній освіті.	2	4	10
Тема 2. Ознайомлення учнів з елементами проектування на уроках предметів освітньої галузі “Технологія” в початковій школі	2	4	20

Тема 3. Ігрові форми організації діяльності молодших школярів на уроках трудового навчання.	2	4	20
Тема 4. Конструктивно- технологічний підхід у вирішенні завдань освітньої галузі “Технологія” в поч.ланці освіти.	2	4	8
Тема 5. Індивідуалізація та диференційований підхід до учнів молодшого шкільного віку в трудовому навчанні. Організація співпраці учнів початкової школи у вивченні освітньої галузі “Технологія”	2	4	2
ЗАГ.:	10	20	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 100 балів (50 відсотків), зокрема - індивідуальне/творче завдання (50 відсотків).
Вимоги до письмових робіт	Студент повинен виконати підсумкову контрольну (тестову) роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичних питань, практичних завдань та творчої роботи.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 100 балів. До практичних занять студенти готують практичні завдання у письмовій формі (рукописні чи друковані) та презентують їх за допомогою мультимедійних пристроїв.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язковим є виконання індивідуальних практичних завдань з використанням цифрових технологій за темою.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові завдання виконуються відповідно до тематики лекцій, яка передбачена у силабусі.
2. Академічна доброчесність. Принципи академічної доброчесності лежать в основі викладання та взаємодії зі студентами. Ця підготовка базується на Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Положенні про Комісію з етики та академічної доброчесності, а також Положенні про запобігання академічному плагіату в університеті. Ознайомитися з цими документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять студент повинен відпрацювати згідно з "Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника", внесеним змінами від 19 травня 2023 р. (Наказ No 309).
4. Контроль знань здобувачів регламентується "Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника" і "Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника", введеного в дію наказом ректора No 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора No 309 від 19 травня 2023 р. <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

5. Результати неформальної освіти зараховуються на основі "Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника", доступного за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основні нормативно-правові документи:

1. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти, «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv> (дата звернення: 01.08.2023).
2. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату> (дата звернення: 01.08.2023).
3. Закон України «Про вищу освіту» (у редакції від 26.02.2021) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 01.08.2023).
4. Закон України «Про освіту» (у редакції від 01.01.2021) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 01.08.2023).
5. Концепція розвитку педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (дата звернення: 01.08.2023).
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. No 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. No 584. – https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx (дата звернення: 01.08.2023).

Основні джерела

1. Качак Т., Круль Л., Бай І. Веб-квест як засіб інтеграції мовно-літературної та мистецької освіти студентів ЗВО. *Перспективи та інновації науки. Серія "Педагогіка". Серія "Психологія". Серія "Медицина"*. 2025. Вип. 7(53). С. 461 - 473. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-461-473](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-461-473)
2. Бай І., Барило С., Максименко Н. Міжпредметна інтеграція як засіб розвитку пізнавальної активності молодших школярів. *Імідж сучасного педагога*. № 3 (204), 2022. С.115–120.
3. Бай І., Романишин Р., Хімчук Л. (2021). Організація фахової підготовки майбутнього вчителя засобами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Випуск 31, 2021/11/26. С.367–375.
4. Хімчук Л.І. Дидактична система формування базових компетентностей у майбутніх учителів початкової школи: дис...док.пед.наук:13.00.09/ Хімчук Ліліана Іванівна. – Полтава: ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2020. 446с.
5. Хімчук Л.І., Бай І.Б. Передумови формування цілісного уявлення про художній образ в учнів молодшого шкільного віку на уроках трудового навчання та образотворчого мистецтва. *Scientific Journal Virtus* 22; С.161-166 (2018).

Допоміжна:

1. Мафтин Л., Предик, Шевчук К. Педагогічний потенціал українських народних паремій. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології* : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019 No10 (94). 385с. С.160-176.
2. Шестобуз О.С. Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах: навч.-метод. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 140 с.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal> (дата звернення: 01.08.2023).
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 01.08.2023).
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/> (дата звернення: 01.08.2023).